

CONGREGATIO

PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE

SVEDKOVIA BOŽEJ KRÁSY

k 25. výročiu apoštolskej exhortácie VITA CONSECRATA

Zasväteným bratom a sestrám

Ustavične vzdávame vďaky za vás „pre Božiu milosť, ktorú ste dostali v Kristovi Ježišovi, veď v ňom ste boli obohatení vo všetkom“ a „povolaní do spoločenstva s jeho Synom Ježišom Kristom, naším Pánom“ (1 Kor 1, 4). V tejto dramatickej chvíli cítime solidaritu s každým „v súžení a vo vytrvalosti“ (por. Zjv 1,9), nie iba kvôli pandemickej situácii, ale predovšetkým kvôli jej dôsledkom, ktoré sa nás dotýkajú zblízka v každodenných udalostiach občianskych a cirkevných spoločenstiev. Zasvätení muži a ženy sú osobne pozvaní prebúdzat vo všetkých nádej.

Nechceme, aby zostalo nepovšimnuté 25. výročie (25. marca 1996) zverejnenia apoštolskej exhortácie *Vita Consecrata* sv. Jána Pavla II.. Bola ovocím uvažovania IX. Synody biskupov, ktorá sa konala v októbri 1994. Biskupi na nej opakovane potvrdili, že „zasvätený život súvisí so samotným srdcom Cirkvi ako rozhodujúci prvok jej poslania [...] Je to vzácny a nevyhnutný dar aj pre prítomnosť a budúcnosť Božieho ľudu“ (*Vita consecrata*, 3).

Pri tejto príležitosti si prisvojujeme zvolanie a poďakovanie vyjadrené slovami pápeža Františka: „Pane, moja spása pochádza od Teba, moje ruky nie sú prázdne, ale sú plné tvojej milosti. *Vedieť vidieť milosť* je východiskovým bodom.“ (*Homília*, 1. februára 2019). Keď sa obzrieme späť, pri opätovnom čítaní vlastnej histórie, potrebujeme vidieť verný Boží dar nielen naším pohľadom, ale aj „pohľadom veriacich“ (*Vita consecrata*, 1), uvedomujúc si, že tajomstvo Božieho Kráľovstva už pôsobí v našich časoch a čaká na svoje úplné uskutočnenie v nebi (tamže).

Pred Bohom kvôli svetu

Apoštolská exhortácia *Vita consecrata* bola zverejnená v časoch veľkej neistoty, v tekutej spoločnosti so zmätenou identitou a slabou príslušnosťou. Je preto prekvapujúce, s akou istotou je definovaná identita zasväteného života ako „ikony premeneného Krista“ (*Vita consecrata*, 14), ktorý zjavuje slávu a tvár Otca v žiarivej nádhere Ducha. Zasvätený život ako *confessio Trinitatis* (vyznanie Najsvätejšej Trojice)! V tejto exhortácii naozaj nejde len o snahu dať pevný základ identite zasvätej osoby, ale je to skôr originálny spôsob nazerania na túto identitu, integrujúc božské aj ľudské, vnímajúc to tajomné a žiarivé spojenie medzi výstupom a zostupom, medzi transcendentnou výškou a kenotickým (kenozis) ponorením sa do periférií človeka, medzi vznešenou krásou, ktorú treba kontemplovať a bolestnou chudobou, ktorej treba slúžiť.

Z tejto plodnej intuície vychádzajú vzácne dôsledky.

Sila vzťahu

Zasvätený život je celý postavený na myšlienke *vzťahu*; vzťahu zrodeného v *tajomstve Božieho trojičného spoločenstva* a zároveň z neho vychádza. Je to *spása*, ktorá prechádza životom tých, ktorí sa starajú o druhého. Nie je to *svedectvo* jedinca, ale bratstva, ktoré žije to, čo ohlasuje a čomu sa teší. Je to komunitná *svätosť*, nie svätosť dokonalých jedincov, ale úbohých hriešnikov, ktorí denne zdieľajú a darujú milosrdenstvo a pochopenie. *Zasvätenie*, ktoré nie je v rozpore s hodnotami sveta a všeobecnou túžbou po šťastí, ale naopak, ktoré všetkým hovorí, ako život v chudobe, čistote a poslušnosti môže mať veľkú humanizujúcu silu, je skutočnou ľudskou ekológiou, dáva životu zmysel a rovnováhu, vytvára súlad a slobodu vo vzťahu k veciam, chráni pred každým zneužívaním, vytvára bratstvo, daruje krásu ... Dnes zasvätený život cíti, že je „chudobnejší“ oproti predošlým časom, ale žije - z milosti - oveľa viac vo vzťahu s Cirkvou a svetom, s tými, ktorí veria aj s tými, ktorí neveria, s tými, ktorí trpia a sú sami.

City Syna

Zdá sa, že aspekt vzťahu dosahuje svoj najvyšší bod, keď sa dokument venuje téme *formácie*. Nie je to hocaký vzťah, ale taký, ktorý privádza človeka k osvojeniu si tých istých *citov* aké mal Ježiš: *poslušný Syn, trpiaci Služobník, nevinný Baránok*.

Nejde o podstatne nový prvok, ak vezmeme do úvahy, že už v minulosti sa pripomínal zoznam vzťahov, pokiaľ išlo o nasledovanie Krista, identifikáciu, pripodobnenie sa Kristovi, ale tu sa hovorí ešte čosi viac: z niektorých hľadísk neslýchané, z iného hľadiska už poznané zo Slova (Flp 2,5). Je to vzťah, ktorý dosahuje tak intenzívny a hlboký kontakt, že objavujeme v sebe *citlivosť* Syna, ktorá je obrazom a vtelením Otcovej citlivosti. My kresťania naozaj veríme v *citlivého* Boha: počuje stonanie utláčaných a vyslyší prosbu vdovy; trpí s človekom a pre človeka. Chceme veriť, že zasvätený život so svojimi mnohými charizmami je presne vyjadrením tejto citlivosti. Dá sa povedať, že každý inštitút zdôrazňuje svojou charizmou určitý *Boží cit*. Práve preto je formácia v Exhortácii predstavená ako proces, ktorý vedie týmto smerom: *zakúšať* rovnaké vnemy, emócie, pocity, náklonnosti, túžby, chute, kritériá výberu, sny, očakávania, vášne ... Syna – Služobníka - Baránka.

Je to vzrušujúci projekt, ktorý znovu obdivuhodne spája („integruje“) duchovný a antropologický rozmer. Projekt, ktorý by mohol skutočne transformovať chápanie formácie z hľadiska obsahov, modalít, období. Bola by to konečne integrálna formácia postavená na skale večnej lásky, ktorá oslobodzuje, formuje celistvých ľudí, ktorí sa naučili evanjelizovať svoju citlivosť, milovať Boha ľudským srdcom a milovať človeka božským srdcom! Bude to formácia, ktorá pokračuje v priebehu celého života. A je to ďalšia veľká intuícia, ktorej veľká časť zostáva na pochopenie a ešte väčšia na súčasnú implementáciu.

Príťažlivosť krásy

Ak je Boh *krásny* a Pán Ježiš „je najkrajší spomedzi ľudských synov“, potom byť zasvätený jemu je krásne. Zasvätená osoba je povoláná byť svedkom tejto krásy. Vo svete, ktorý riskuje, že upadne do znepokojujúcej škaredosti, *via pulchritudinis* (spôsob krásy) sa javí ako jediný spôsob, ako dospieť k pravde alebo ju urobiť dôveryhodnou a atraktívnou. Zasvätení a zasvätené musia prebudiť v sebe, ale predovšetkým v mužoch a ženách našej doby, príťažlivosť pre to, čo je pekné a pravdivé.

Krásnym, nielen odvážnym a pravdivým, má byť naše svedectvo a ponúkané slovo, pretože pekná je tvár, ktorú ohlasujeme.

Krásne má byť to, čo robíme a ako to robíme.

Krásny má byť bratský život a atmosféra, ktorá sa tam dýcha.

Krásny má byť chrám a liturgia, ku ktorej sú všetci pozvaní, pretože je pekné sa modliť a spievať chvály Najvyššiemu a nechať sa čítať jeho Slovom.

Krásne je byť spolu v jeho mene, pracovať spolu, aj keď je to niekedy namáhavé.

Krásny má byť náš panenský život, aby sme milovali Jeho srdcom, naše žitie chudoby, aby sme vyjadrovali, že On je náš jediný poklad, naša poslušnosť jeho spásnej vôle a tiež aj vzájomná poslušnosť, aby sme hľadali jedine Jeho.

Krásne je mať srdce slobodné pre prijatie bolesti tých, ktorí trpia, aby sme im vyjadrili súcit Večného...

Krásne má byť aj prostredie, v jednoduchosti a tvorivej striedanosti: dom, prestretý stôl ..., vkus a usporiadanosť v priestoroch, aby všetko v dome poukazovalo na prítomnosť a centralitu Boha.

Zvrchovaná krása, sviatosť tajomnej krásy Večného. Ako zvolal Peter na hore Tábor pred tou explóziou svetla a jasú.

Exhortácia Vita consecrata určite poznačila skúsenosť a uvažovanie zasvätených v posledných rokoch. Sme presvedčení, že by mala byť aj v nasledujúcich rokoch referenčným bodom, spolu s dokumentmi Magistéria a Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života, ktoré sa hlbšie venovali jej základným témam. Sme naozaj presvedčení, že exhortácia môže naďalej živiť *tvorivú vernosť* zasvätených, ktorá je nosnou osou zasväteného života v treťom tisícročí. Odpovedať na výzvy prichádzajúce z Cirkvi a zo súčasnej spoločnosti predpokladá rásť v evanjeliovej významnosti: «Nemôžeme - nabáda pápež František – sa zastaviť v nostalgii za minulosťou alebo sa obmedziť na opakovanie toho, čo vždy bolo, ani sa dennodenne sťažovať. Potrebujeme odvážnu trpezlivosť, aby sme kráčali, objavovali nové cesty, hľadali to, čo nám Duch Svätý vnuká. A to sa robí s pokorou, s jednoduchosťou, bez veľkej propagandy, bez veľkej reklamy. “ (Homília, 2. februára 2021).

S dôverou sa obraciame v modlitbe na Máriu, aby zasvätení a zasvätené „mohli vydávať svedectvo o premenenej existencii a radostne kráčali so všetkými ostatnými bratmi a sestrami smerom k nebeskej domovine a k svetlu, ktoré nepozná západ“ (*Vita consecrata*, 112). Dovoľte nám pri tejto príležitosti pozdraviť vás a popriať vám všetko dobré od Pána, ktorý je pre nás zasvätených VŠETKÝM.

Vatikán, 25. marca 2021, na slávnosť Zvestovania Pána.

João Braz Card.de Aviz
Prefekt

+ Fr. José Rodriguez Carballo, ofm
Arcibiskup Sekretár